

vort Lands Forsvar, saa ser jeg ikke, hvori der skulde ligge nogen Opfordring for os til at gaa med til stykkevisse Reforme, som udelukkende kunne være til Fordel for dem, der arbeide paa at indskrænke de Øvelser og den Tjenestetid, der er bestemt ved den Hærlov, som for Tiden gjælder. Naar denne Sag skal behandles i Udvalg, vil det maatte være muligt, at vi kunne komme til Enighed om at hjemfende alt Mandstab til den 14de Juni, saavel det, som for Tiden ligger til den saakaldte faste Tjeneste, som det Mandstab, der er Tale om at indkalde for Leirpøvelsernes Skyld, og saa indkalde begge Dele paa et saadant Tidspunkt til Østeraaret, at Kantonementspøvelserne og de udgaaende Øvelser kunne blive afholdte under Forhold, som ligne de Forhold, under hvilke vi have tænkt at lade dem afholde i Fremtiden. Da komme vi snarere til virkelige Besparselser, og da kunne vi komme til Forsøg, der var af virkelig Værdi i den Retning, i hvilken den ærede Krigsminister ønskede ved Hjælp af de Forsøg, som han tænkte paa at gjøre, at vinde Erfaring. De faldt da paa samme Aarstid, som vi ved Behandlingen af Hærlovens Revision have tænkt os, at de større Øvelser skulde holdes paa, og under ganske de samme Bilkår, paa en Tid, da Sæden er bragt bort fra Markerne, og hvor Transportmidlerne i samme Udstrækning kunne være til Militæretatens Naadighed, som naar vi senere maatte komme til at indføre, at de større Øvelser holdes paa denne Aarstid. Blot af Hensyn til denne Side af Sagen kunde der være tilstrækkelig Grund til at ønske, at den kom til Overveieelse i et Udvalg.

Sag: Jeg havde ikke tænkt at tage Ordet under denne Sags Behandling; men jeg er bleven opfordret dertil, for at motivere saavel min egen, som nogle af mine Meningsfællers Afstemning, hvis der skulde blive tilfældigt Forslag om at henvisse Sagen til et Udvalg. Jeg deler til en vis Grad de Betænkkeligheder, som ere udtalte af de ærede Medlemmer fra Helsingør (Thomsen) og Randers (N. P. Jensen), men paa ingen Maade i den tilspidsede Form, hvori de ere fremkomne. Jeg betragter dem som alvorlige Betænkkeligheder, men det er jo ikke dermed en afgjort Sag, om Forslaget derfor vil være saa uheldigt, som man ved første, flygtige Betragtning af disse Betænkkeligheder maatte formode. Det forekommer mig ganske vist, at man har fremstillet disse Betænkkeligheder i en saa tilspidset Skikkelse, at det hverken er retfærdigt eller berettiget. Naar for Exempel det ærede Medlem fra Randers forudsatte, at vi netop skulde faae Regnveir i de Dage, da den større Øvelse skulde foregaa, og naar han dernæst, uagtet Krigsministeren udtalte, at han havde tænkt sig, at denne større Øvelse skulde foregaa i mindre frugtbare Egne, hvor man ikke kunde tænke sig, at der kunde foregaa nogen meget omfangsrig eller større Bestadigelse,

gik ud fra, at denne dog vilde blive uhyre, og efter sine Udtalelser ogsaa forudsatte, at man vilde komme til ganske andre Egne end dem, den høitærede Krigsminister talte om, saa finder jeg, at der i disse og saa mange andre Udtalelser laa noget Allarmerende, som jeg ikke har fundet i selve Forslaget. Jeg maa tilstaa, at det er først under den Forhandling, som har fundet Sted, at jeg er bleven allarmet ved dette Forslag; jeg var det ikke i Forveien, skjøndt jeg havde store Betænkkeligheder ved det. Jeg er fuldstændig enig med de ærede Talere i Følelsen af, at vor Arme er gaaet tilbage, og at vi maa gjøre Alt, hvad der staar i vor Magt for at hæve den, og et Forslag, om hvilket man kunde berygte, at det i sine Følger vilde svække Armeens Uddannelse og Kampdygtighed, vilde jeg aldrig give min Stemme til. Men uagtet jeg ved det foreliggende Forslag kan have Betænkkeligheder, er jeg paa ingen mulig Maade paa det Reue med, om disse Betænkkeligheder ere virkelig begrundede. Det kommer i høi Grad an paa, hvorledes disse Øvelser ledes, hvorledes denne Forandring i de sædvanlige Leirpøvelser vil blive udført, med hvilken Dygtighed den vil blive udført, og i hvilke Hænder den vil blive lagt. I denne Henseende har jeg ogsaa hørt andre Officerer udtale deres Ansæelse — det er vel ikke Generalstabsofficerer, men dog Folk, der praktisk have deltaget i Leirpøvelserne —, og de have Alle ytret, at det var ganske godt, om vi kunde faae lidt Forandring, thi man maa erindre, at man nu bestandig foretager Øvelserne i det samme Terrain, der er af noget eiendommelig Bestaffenhed, medens der ikke er nogensomhelst Sandsynlighed for, at fremtidige Krige i vort Fædreland just ville benæge sig hovedsagelig paa det Sted. Der er derfor ingen Fordel ved, at Øvelserne bestandig foretages i et Terrain, hvor man tilfældigt finder enhver Grøft, enhver Bakke og Dal og ethvert Gjerde. Naar man nu har opnaaet, at fremmede Officerer beundre den Dygtighed, hvormed man har forstaaet at benytte dette Terrain, saa forekommer det mig, at dette snarere maa anbefale at gaa derfra, end at vedblive at foretage Øvelserne bestandig under de samme Forhold. Jeg for mit Bedkommende billiger altsaa ingenlunde, at der er givet de udtalte Betænkkeligheder en saa skarp Form, som det er flet her; men jeg indrømmer paa den anden Side, at jeg har mange Betænkkeligheder, og jeg kunde derfor i Forening med mine Meningsfællere være tilbøjelig til at se Sagen henviset til et Udvalg, dersom det ikke dermed er tilfældigt at slaa Sagen ihjel, idet der egentlig ikke er givet Motiver til Forslaget, og jeg tilstaa, at, hvad der endnu er fremkommet under Forhandlingen, ikke har været tilstrækkeligt til fuldstændig at klare min Ansæelse om, hvad der taler for, og hvad der taler mod denne